

Пелихівська Ю. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ

Оплата праці медперсоналу здійснюється за наказом «Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення». Зарплата складається з посадового окладу та/або ставки погодинної оплати праці; надбавок; доплат; премій; матеріальної допомоги. Зарплата нараховується виходячи із системи тарифів, які використовують щоб розподілити роботи в залежності від їх складності, а персонал – відповідно до їх кваліфікації та з урахуванням розрядів тарифної сітки.

Аналіз діяльності КП «ДОСРЦ Солоний Лиман» показав, що «господарська діяльність оздоровчого закладу здійснювалась за рахунок медичних субвенцій, тому матеріальна мотивація персоналу була неможлива – премії були закладені в локальних актах, але їх виплачували в межах фонду заробітної плати, якого часто було недостатньо для покриття основних витрат з заробітної плати».

У зв'язку з низькими зарплатами персонал оздоровчого закладу брав на себе додаткове навантаження для поліпшення свого матеріального становища. Дана ситуація стала причиною зниження ефективності і якості роботи персоналу.

Нарахування оплати праці з використанням тарифної сітки та відповідно до Наказу показало свою неефективність. Дана система не відображає реальні потреби і заслуги медперсоналу і не відповідає потребам ринку. Підприємство має колективні договори, але вони складені з урахуванням вищезгаданого наказу, а премії та доплати прописані в договорі, але виплачуються рідко та в набагато менших розмірах.

«Ситуація на ринку оздоровчих послуг стимулює бюджетні установи вступати в конкурентну боротьбу, так як тепер бюджет медичної організації

залежить від якості послуг та професіоналізму лікарів. Для залучення висококваліфікованих спеціалістів – їм необхідно створити сприятливі умови роботи.

Першочерговим завданням є розроблення власної системи оплати праці, яка б стимулювала персонал відповідально ставитись до виконання своїх обов'язків, мала гнучкий графік роботи та передбачала додаткові гарантії молодим спеціалістам тощо». При цьому КП «ДОСРЦ Солоний Лиман» стикається з проблемами.

«Коллективний договір має бути гнучким і зрозумілим: персонал повинен знати, які умови мають бути виконані для отримання певних бонусів, за що можна отримати премію, а за що її можна втратити. Така модель оплати праці має стати інструментом підвищення ефективності роботи персоналу, служити для утримання кращих і залучення молодих фахівців».

На нашу думку, необхідно «створити колективний договір з урахуванням таких рекомендацій:

- розділ про оплату праці, не повинен прив'язуватись до тарифної сітки. Згодом це дозволить після проведення успішної комунікації з власником, застосовувати на підприємстві систему «посадовий оклад + преміювання»;

- виключити підвищення, доплати та надбавки, зазначені цим наказом, які застаріли та не виправдовують себе у сучасних умовах;

- щоб заробітна плата працівників враховувала реалії медичної реформи та трудову участь кожного спеціаліста на підприємстві, передбачити разові й періодичні премії та порядок їх виплати».

Це дозволило б керівництву КП «ДОСРЦ Солоний Лиман» «забезпечити ринкові умови праці для своїх працівників та зберегти висококваліфіковані кадри без конфлікту з власником. Удосконалення системи управління оплатою праці в медичних установах в контексті створення ефективного мотиваційного механізму повинно базуватися на заходах, що дозволять заробітній платі відігравати ту роль, яку вона повинна виконувати в реалізації соціальних прав людини.

З метою упорядкування оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, а також створення механізму підтримання на постійному рівні оптимальних міжгалузевих та міжпосадових співвідношень в оплаті праці, основними завданнями удосконалення системи управління оплатою праці є [1]:

- розробка положень про матеріальне стимулювання;
- розробка доповнень до положень про оплату праці;
- розробка системи надання гарантій, пільг, компенсацій;
- визначення основних потреб персоналу через анкетування;
- удосконалення колективного договору»;
- застосування на підприємстві системи зарплати «посадовий оклад + преміювання».

Список використаних джерел:

1. Думанська В. Оплата праці: українські проблеми на тлі світових тенденцій [Електронний ресурс] / В. Думанська // Україна: аспекти праці. – 2015. – № 2. – С. 35-40. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uap_2015_2_8
2. Дячук Д. Д. Задоволеність умовами та оплатою праці, системою мотивації медичних працівників багатопрофільного закладу охорони здоров'я [Електронний ресурс] / Д. Д. Дячук // Український журнал медицини, біології та спорту. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujmbs_2016_2_16
3. Комар А. В. Методологія оплати праці в державних закладах охорони здоров'я [Електронний ресурс] / А. В. Комар та ін. // Фармацевтичний часопис. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Phch_2016_4_10